

NIEUW WULVEN

Jeroen Steenbergen

In een eerder nummer van *de Kruisbek* besteedde ik aandacht aan het gebied Nieuw Wulven bij Houten. Na wederom een inventarisatie-seizoen (2008) een moment om terug te kijken.

In tegenstelling tot eerdere jaren is in 2008 een ander deel van het gebied geïnventariseerd. Reden hiervoor is dat een nieuw gedeelte pas voor het publiek was ontsloten. Het leek ons, de inventarisatieploeg van de Milieu Werkgroep Houten, een goed idee om een beeld te krijgen van de vogels die hier broeden. Afsproken is nu om het ene jaar het oude (noordelijke) deel te inventariseren, en het andere jaar het nieuwe (zuidelijke) deel.

Het bos Nieuw Wulven is 10 oktober 2008 officieel geopend en wordt nog volop ontwikkeld. Zo zijn er vele wandel-, ruiters- en fietspaden bijgekomen en zal er in 2010 een speelbos voor kinderen gerealiseerd worden. Het bos is vrij natuurlijk ingericht, heeft een recreatieve bestemming en wordt doorsneden door een brede vaart, de Zijlgraaf. Het stuk tussen de Zijlgraaf en Houten is als laatste voorzien van wandelpaden. Ook zijn er een tweetal fietspaden zo doorgetrokken dat je nu via twee kanten naar Houten kunt fietsen.

Biezenvelden en een helofytenfilter

Het nieuwe deel van het gebied ligt ten zuiden van de Zijlgraaf. De oevers van het kanaal zijn glooiend gemaakt, waarbij diverse inhammen zijn aangelegd. In het relatief smalle gebied tussen de Zijlgraaf en Houten ligt een wandelpad, biezenvelden en een helofytenfilter. Hier komen veel kleine karekieten voor en rusten vrij veel eenden. Achter het helofytenfilter ligt een vrij ontoegankelijk terrein waar kievit en tureluur broeden. Er is duidelijk sprake van verstoring door enerzijds werk aan de spoorverdubbeling, anderzijds (waargenomen) predatie door zwarte kraai. Maar tot nog toe hebben de broedvogels zich hier kunnen handhaven.

Het wandelpad loopt kronkelend door moerasachtige begroeiing van o.a. wilg, kattenstaart en wilgenroosje. Een deel van de beplanting is al jaren geleden aangelegd, waardoor er variatie is in hoogte en ouderdom. Hier broedt een aantal blauwborsten en komen vooral veel bosrietzangers en grasmussen voor. In het omringende gebied liggen wat opener stukken met een vegetatie van akkerdistel en allerlei grassen. Er zijn recent jonge populieren aangeplant. Vogels die je hier tegenkomt zijn onder andere sprinkhaanzanger, rietgors en grasmus.

Net buiten het nieuwe telgebied, aan de overkant van de Zijlgraaf, ligt een populierenbos met veel ondergroei van o.a. meidoorn. Hier was in het broedseizoen 2008 in ieder geval dagenlang een wielewaal aanwezig. Vaker voorkomende soorten zijn grote bonte specht, groene specht en buizerd. Boomvalken hebben er tot voor kort gebroed, maar een meer dan incidentele aanwezigheid kon dit jaar niet worden vastgesteld.

Inventarisatie 2008

Gedurende het broedseizoen 2008 is het nieuwe telgebied veertien keer bezocht tussen maart en juli. Aangezien het vrij klein is, zie je ook regelmatig vogels die gebruik maken van het terrein, maar erbuiten broeden. Dit geldt voor bijvoorbeeld putter en braamsluiper.

De volgende soorten konden dit jaar worden geteld:

	Aantal territoria		Aantal territoria		Aantal territoria
Blauwborst	2	Grasmus	8	Kleine karekiet	10
Meerkoet	10	Grauwe gans	1	Wilde eend	10
Merel	2	Sprinkhaanzanger	3	Koekoek	1
Bosrietzanger	8*	Groene specht	1	Winterkoning	10
Nijlgans	2	Gr bonte specht	1	Koolmees	1
Canadese gans	1	Tjiftjaf	3	Zanglijster	1
Ekster	1	Tuinfluiter	1	Krakeend	3
Fazant	4	Heggenmus	3	Zwarte kraai	1
Rietgors	6	Tureluur	1	Kuifeend	1
Fitis	2	Houtduif	1	Zwartkop	1
Fuut	1	Kievit	3	Knobbelzwaan	1
Gaai	1	Waterhoen	4		

* Waarschijnlijk meer

Wat opvalt aan de lijst, is dat een aantal algemene soorten niet of weinig voorkomt. Dit heeft vooral te maken met de geringe grootte van het inventarisatiegebied. Kool- en pimpelmezen bijvoorbeeld komen er wel voor, maar broeden in het meer bosachtige andere gedeelte.

Naast de broedvogels wordt het telgebied ook bezocht door doortrekkers of foeragerende vogels, zoals visdief, oeverloper, witgat, sperwer en bruine kiekendief.

Winterkoning - Jan van der Greef

Behalve vogels kom je er uiteraard ook veel andere diersoorten tegen. Vooral de aanwezigheid van enkele reeën zo dicht bij Houten is leuk te noemen, evenals het talrijk voorkomen van ringslangen. Verder zie je er veel vroege glazenmakers, variabele waterjuffers, koolwitjes en in 2009 (zoals overal) veel distelvlinders. Enkele oranje luzernevlinders kwamen ook voorbij.

De recreatieve functie van het gebied brengt met zich mee dat er veel beweging plaatsvindt. Voor een deel komt dit voor rekening van wandelaars en fietsers, maar de vrij loslopende honden leveren ook de nodige verstoring op. Het is mogelijk dat er in de toekomst nog meer toegangspunten zullen komen. De recreatiedruk zal dan zeker nog toenemen.

Terugkijkend leverde de inventarisatie in 2008 geen spectaculaire resultaten op, maar is er wel een mooie basis gelegd om in de komende jaren een ontwikkeling te kunnen zien. In de komende jaren zal de natuurlijke ontwikkeling van het gebied zeker zichtbaar worden in de soorten vogels (en andere dieren) die er voorkomen. Ik hoop hier te zijner tijd iets meer over te kunnen schrijven.